

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: »Æsthetica. Ældre«

Citation: Kierkegaard, Søren: "»Æsthetica. Ældre«", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 .
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p95-txt-shoot-idf8aad9bc-fd0e-481c-8e8a-adbe0fcbb024.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

A.

En saadan pludselig Forsvinden, som følgende paa et ellers udmærket og iøinefaldende Liv (hvad enten det nu forresten var godt ell: ondt), for ligesom at forhindre at den ellers over Alt Andet hævede, nu skal fordunkles ved et Endeligt som enhver Andens, og idet den sætter Phantasien i Bevægelse, sørge for at det bliver saa grandieust som muligt – en saadan Forsvinden er ikke ualmindelig, hvad enten jeg vil tænke paa en Elias, ell. en Romulus, ell. paa det høieste i saa Henseende Chr: Himmelfart. Men det jeg egl. her vilde gjøre opmærksom paa, er, hvor consequent den Maade at forsvinde paa er ind i hele den Anskuelse, som gjør sig gjeldende i foreliggende Art Litteratur. Medens nemlig ved en Himmelfart, det aabenbart bliver den fremherskende Tanke Forestillingen om den Herlighed, hvortil Vedkommende er indgaaet, og saaledes dog det Hele paa en Maade er forbi, idetmindste Gemyttet finder Ro og Hvile i Tanken om denne Herlighed og ikke beskjæftiger sig med Forestillingen om hvad nu han i sin Herlighed vil foretage sig (idet netop denne hans Herlighed bliver tænkt væsentlig som en Liden, som en Hvilen i en skyggefuld Egn, i ambrosisk Duft etc etc.); kommer her netop Tanken igjen til at lade ham bestride en Mængde Eventyr, forgjebes (cfr Rafn p. 627. med:) raaber man ham an, at han skal holde stille, han farer afsted som en evig Jøde, dog med den Forskjel, at hans hele Omgivelse (Hunde Heste, Falke) erindrer om den vældige Jæger, der hvert Øieblik møder et nyt Dyr, det ene mærkeligere end det andet. Som en Fortsættelse af slige Historier er det ogsaa, at man i saa mange Egne hører Tale om den vilde Jagt, og den med slige Historier fortrolige Landmand (det er vist en meget feilagtig Anskuelse, at slige Sagn skulde virke skadelig paa Landmanden, tvertimod, han er slet ikke bange for dem; men han er hjemlig i dem) hører ved Nattetider Hundeglam, Hestetrav etc. Altsammen Levninger fra den Tid, da hele Verden var en stor Skov beboet af Drager og Løver etc. Det er den consequente Udvikling af hele deres Livs Anskuelse, og medens den classiske Oltid, ret som et Sindbillede paa hele deres Stræben lod Sisyphus staae og rulle Stenen op indtil den faldt ned og saa fremdeles, (Danaiderne øse i Kar, som det flød ud af igjen), saa lod den romantiske Tid Ridderen bestaae sig i Eventyret. Man har sagt, at det var Christendommen, der egl. udviklede det romantiske; men var det ogsaa den, der gjorde det (hvilket der forresten kan være Tvivl om; thi vel lokker Christd: Tanken ud over det Jordiske til noget Hiinsides og er forsaavidt romantisk; men dette Hiinsides er en Dom ell: en søvnagtig Dvale-Tilstand inden en Dom), saa var det dog kun igjenem Berøring med det Nordiske, der netop ved sit Giftermaal med Christd: frembragte Riddervæsenet og netop ved den Nordboen saa eiendommelige Forestilling om Livet som en Kamp, saavel her som hisset, og Døden som Faldet heri Livet parallelt med Faldet i det andet Liv, som en Overgang for at staae op igjen – fremavlede det egl. Romantiske.

Martz. 1836.

